

Zapalenie płuc u cieląt: objawy, leczenie i profilaktyka

Autor: mgr inż. Dorota Kolasińska

Data: 13 listopada 2018

Zapalenie płuc u cieląt to nadal jedna z najczęstszych przyczyn ich upadków. Najbardziej wrażliwe są młode od 2 tygodnia do 6 miesiąca życia.

Choroby układu oddechowego w zaawansowanym stadium mogą być jednak trudne do wyleczenia. Niestety hodowcy po lekarza weterynarii dzwonią zbyt późno, kiedy słychać już rżenie, a temperatura jest bardzo wysoka. **Ciele, które przeżyje ciężkie zapalenie płuc, może w przyszłości mieć dużo niższą wydajność mleczną i kłopoty z rozrodem.** Należy również pamiętać, że zapalenia płuc występują sezonowo, a najwięcej przypadków obserwuje się wiosną i jesienią. Czy można ich jednak uniknąć?

Przyczyny rozwoju choroby

Zapalenie płuc może występować w postaci **bakteryjnej, wirusowej, grzybiczej i zachłystowej.** Istnieje w dodatku szereg czynników wpływających na rozwój choroby.

Cielętom należy zapewnić możliwość ruchu na świeżym powietrzu. Ma to ogromny wpływ na odporność i późniejszą jakość mięsa.

– Większość czynników przyczyniających się do pojawienia stanów zapalnych dróg oddechowych wynika z zaniedbań hodowców – podkreśla lekarz weterynarii Adam Siębor ze Sterdyni w pow. sokołowskim. – *Przede wszystkim należy wymienić intensyfikację hodowli, zbyt dużą obsadę cieląt w kojcu, utrzymywanie kilku grup wiekowych cieląt w jednym pomieszczeniu, brak profilaktyki i opieki nad cielęciem po urodzeniu, rotacja jałówek i brak monitoringu chorób – wymienia.*

Ważna jest opieka po narodzinach

Opieka nad cielęciem po urodzeniu jest bardzo istotna, ponieważ decyduje o zdrowiu i odporności zwierzęcia w dalszym życiu. **Może mieć wpływ na wydajność mleczną i przyrost tkanki mięśniowej u opasów oraz rozród.**

– *Wielu hodowców bagatelizuje obowiązek wytarcia cielęcia po porodzie oraz podania siary o odpowiedniej temperaturze i w krótkim czasie po urodzeniu. Cielęta są zabierane tuż po porodzie, zostawiane same sobie, mokre i zaniedbane. Zapomina się o dezynfekcji pępka, przez który wnikają różne drobnoustroje, i nie stosuje się szczepień ochronnych – opowiada dalej weterynarz.*

Zabezpieczenie przed wilgocią i przeciągami

Cielęta urodzone w sezonie jesienno-zimowym są dodatkowo narażone na **niekorzystny wpływ środowiska wewnątrz obory**. Występujące często przeciągi są niebezpieczne, szczególnie w przypadku, kiedy cielęta są niedokładnie wytarte po porodzie.

Cielęta po porodzie powinny być dokładnie osuszone oraz napojone ciepłą siarą.

– U nas raczej się nie zdarzają przypadki zapalenia płuc, dbamy o to, aby w oborze nie było przeciągów. **Prawidłowo działająca wentylacja usuwająca nadmiar wilgoci, pyłu i gazów toksycznych (amoniak, siarkowodór) to podstawa.** Cielęta są zawsze dokładnie wycierane słomą po urodzeniu i dostają siarę w temperaturze ciała, czyli ok. 38 °C – podaje swoją receptę na zdrowe cielęta Adam Kurowicki, właściciel fermy bydła mlecznego we wsi Radość w pow. sokołowskim.

Jak objawia się zapalenie płuc u cieląt?

Niezależnie od rodzaju drobnoustrojów atakujących układ oddechowy cieląt objawy są takie same. Do najczęściej spotykanych **należy gorączka, kaszel, katar, utrata apetytu, szorstka sierść, zaleganie.**

Większość czynników przyczyniających się do pojawienia stanów zapalnych dróg oddechowych wynika z zaniedbań hodowców.

lek. wet. Adam Siębor

– Kiedy rolnik do mnie dzwoni, najczęściej mówi, że cielę leży, ma wysoką temperaturę, głośno rzęzi, można zaobserwować ropny wyciek z nosa oraz kaszel – mówi lek. wet. Adam Siębor – Kiedy przyjeżdżam, widzę, że młode jest ewidentnie osłabione, wychudzone, zmiany płucne dają o sobie znać podczas osłuchiwania, zmniejsza się wydolność oddechowa.

Zachłystowe zapalenie płuc również daje podobne objawy, ale pojawia się dość szybko po podaniu płynnych pokarmów – siary, mleka lub preparatów mlekozastępczych. **Najczęstszą przyczyną zachłyśnięcia są nieodpowiednio dobrane smoczki, umożliwiające łąpczywe picie.**

Nieleczone zapalenie płuc u cieląt bardzo często prowadzi do śmierci. Jeśli młode przechoruje zapalenie płuc bez leczenia widoczne będą **konsekwencje w przyrostach masy ciała i wydajności mlecznej.**

Leczenie

– **Najlepiej w zaawansowanym stadium choroby zastosować silniejszy antybiotyk o przedłużonym działaniu, dożylnie.** Często wystarcza 1–2 dawki. Dodatkowo preparat wspomagający i witaminowy – zaleca weterynarz. – **Najgorsze jest jednak to, że hodowcy próbują leczyć cielęta na własną rękę, a dopiero jeśli to nie pomoże, dzwonią do specjalisty. Takie działanie może bardziej zaszkodzić, niż pomóc!** – przestrzega.

Cielęta w ciężkim stanie należy **odizolować od grupy, zapewnić dobrą opiekę oraz lepsze**

warunki zoohigieniczne, zimą należy podgrzewać wodę i wyeliminować z dawki pasze pylące.

Profilaktyka

Profilaktyka skutecznie obniża ryzyko zachorowania na zapalenie płuc u cieląt. Dbanie o cielęta to gwarancja wysokiej mleczności dorosłych krów.

Działania profilaktyczne w cielętniku obejmują:

- utrzymanie prawidłowych warunków higienicznych i mikroklimatycznych pomieszczeń;
- regularną dezynfekcję, dezynsekcję i deratyzację;
- odpowiednią obsadę kojców, niemieszanie grup wiekowych;
- opiekę nad cielęciem po porodzie – wysuszenie, wytarcie słomą, podanie ciepłej siary, dezynfekcja pępka;
- szczepienia profilaktyczne krów przed porodem na [IBR](#) i **BVD**;
- zabezpieczenie pomieszczeń przed przeciągami i wysokimi wahaniami temperatur;
- podawanie preparatów witaminowych i wysokiej jakości pasz.

*– Trzeba szukać oszczędności, dlatego **lepiej zapobiegać, niż leczyć**. Kiedyś w mniejszych gospodarstwach krowa była żywicielką domu, trzeba było dbać o nią, a w szczególności o cielęta. Teraz rolnicy zastanawiają się, czy opłaca się leczyć młode, a o działaniach profilaktycznych można zapomnieć. W złym kierunku to zmierza, wszyscy idą na skróty – podsumowuje lek. wet. Adam Siębor.*

Korzyści wynikające z profilaktyki w odchowcie cieląt są natomiast **widoczne gołym okiem**. Mniej upadków, jałówki o dobrych parametrach rozrodu, cielęta silne, odporne, szybko przybierające na masie. Większość działań profilaktycznych **nie jest w dodatku związana z poniesieniem jakichkolwiek kosztów**, tylko zadbaniem o kilka podstawowych zasad utrzymania i wychowu cieląt. Profilaktyka skutecznie obniża ryzyko zachorowania na zapalenie płuc u cieląt.